

ת"פ 22038/01/16 - מדינת ישראל נגד שמעון זילבר

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 22038-01-16

לפני כב' השופט רפי כרמל

מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

המאשימה

שמעון זילבר
ע"י ב"כ עו"ד טל גבאי

נגד
הנאשם

הכרעת דין

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של יידוי אבן לעבר כלי תחבורה לפי סעיף 332(א)(ב) **לחוק העונשין, תשל"ז - 1977** (להלן: "**החוק**"), ועבירה של התפרעות לפי סעיף 152 לחוק. נטען כי ביום 7/1/16, בסמוך לשעה 17:00, התקיימה הפגנה בכיכר השבת בירושלים והרחובות הסמוכים לה, כנגד החלטה לבצע נתיחה בגופת תינוק. בהפגנה נטלו חלק כמה מאות מפגינים, ביניהם הנאשם. המפגינים נעו בשלב מסוים ברחוב שטראוס לכיכר השבת בירושלים, ובמהלך ההפגנה, יידה הנאשם אבן בגודל כדור טניס לעבר נידת משטרה שנעה במהירות 40 קמ"ש מרחוב מלכי ישראל לעבר כיכר השבת.

2. בתשובתו לכתב האישום, הנאשם לא כפר בכך שלקח חלק בהפגנה המתוארת בכתב האישום, ואין מחלוקת כי במועד ובמקום המצוינים בכתב האישום, התקיימה הפגנה על רקע האמור בכתב האישום, אך נטען כי הנאשם לא ביצע כל הפרת סדר והוא כופר בטענה לפיה הוא ידה אבן לעבר נידת משטרה.

3. מטעם המאשימה העידו קצין משטרה אמיר בן קיקי, הוא העד המרכזי מטעם המאשימה, והשוטרת בוזנאח מירב, אשר גבתה הודעת הנאשם. מטעם הנאשם העידו הנאשם, משתתף נוסף בהפגנה-אלימלך רוזנברג, ופנחס פריימה, אשר צילם את האירוע ממרפסת דירתו הנמצאת בסמוך.

4. קצין המשטרה, אמיר בן קיקי, תיאר בעדותו כי נשלח לשמור על הסדר בהפגנה המדוברת. ההפגנה כללה הפרות סדר, המפגינים ירדו לכבישים, חסמו צירים, והציתו פחי אשפה. בשלב מסוים, בהיותו של העד בכיכר השבת, הגיעה קבוצת מפגינים מרחוב שטראוס לכיוון כיכר השבת. במקביל הגיעה נידת מרחוב מלכי ישראל לכיוון הכיכר ואחד

המפגנים שעמד בסמוך אליו, במרחק של כחצי מטר, ידה אבן לעבר הניידת. העד מיד אחז זו, הפילו אל הקרקע והודיע לו שהוא עצור. אותו אדם ניסה להתנגד. עוד הוא הוסיף כי מספר המפגנים שצעד לעבר הכיכר כלל כ- 300 איש אשר קראו קריאות כגון נאצים. דבריו המדויקים של העד בהקשר ידיו האבן על ידי הנאשם היו: **"ואני פשוט בהמתנה ביחד עם הצוות, אכלתי בצד, ואז כנראה בגלל זה הוא לא ראה אותי, הוא הגיע עד ממש של חצי מטר ממני והשליך את האבן לעבר ניידת. מיד אחזתי בו והורדתי אותו לקרקע, הודעתי לו שהוא עצור ובזה הסתיים המעצר, הוא ניסה להשתולל ולהתחמק"** (עמ' 5 לפרו'). רפ"ק אמיר בן קיקי ערך את דו"ח המעצר ת/1. מיקום האירוע מסומן במפה ת/2. והסגור הגיש את הודעת רפ"ק בן קיקי (נ/1), שם הוא מתאר, בין היתר, הצתת פחים, חסימת כבישים, השלכת חפצים ואבנים לעבר כוחות המשטרה ואת אירוע ידיו האבן כפי שתואר לעיל. בהודעה זו מציין רפ"ק בן קיקי כי גודל האבן הנו כגודל כדור טניס. רפ"ק בן קיקי הוסיף כי הניידת הגיעה מכיוון רחוב מלכי ישראל ומיד כשהנוסעים שזיהו את ההתרחשות, הנהג האץ על מנת להימלט, תוך ניסיון לחצות את הצומת בטרם תיחסם על ידי המפגנים. בחקירתו הנגדית נשאל רפ"ק בן קיקי כיצד הוא זוכר אירוע זה מכל האירועים בהם נטל חלק. תשובתו הייתה כי מדובר באירוע חריג, שכן נדיר שמפגין מיידה אבן ממרחק כה קרוב לאיש משטרה. לדבריו, היה מדובר, למעשה, באירוע הזוי, בו מפגין משליך אבן בגודל של כדור טניס, ולא מבחין באיש משטרה העומד כה קרוב אליו. רפ"ק בן קיקי הוסיף כי חווה אירועים רבים של ידיו אבנים אבל אירוע זה התרחש במרחק של חצי מטר ממנו. עוד הוסיף, באשר לשאלה כיצד לא התבלבל בין החשוד אותו עצר לבין שאר הנוכחים כאשר לבושם של כולם דומה, ותשובתו הייתה כי כשהמבצע עומד במרחק של חצי מטר ממנו והוא מושיט את ידו ואוחז בו, לא ניתן להתבלבל. עוד הוסיף רפ"ק בן קיקי כי מסר הודעתו כשש שעות לאחר האירוע, זאת מאחר שסיים את פעילותו. רפ"ק בן קיקי עמד על כך, במסגרת חקירתו הנגדית, כי הנאשם ידה אבן, ולא חפץ אחר, זאת **"באופן חד משמעי"**. יחד עם זאת הוא ציין כי אינו יודע אם האבן פגעה בניידת, אף שהיא עפה לעבר הניידת והוא לא זיהה את מקום הנפילה, מאחר שהתרכז במעצר. באשר לשאלה האם יכול לומר שהנאשם רצה לפגוע בניידת, תשובתו של העד הייתה: **"חד משמעית"**. רפ"ק בן קיקי נחקר אודות מהות החפץ שהיה או לא היה בידי הנאשם ובאשר לטענה לפיה הנאשם רק נופף בידו ולא השליך אבן לכיוון הניידת, והעד הכחיש באופן ברור את הטענה לפיה לא הושלכה אבן, ועמד על כך כי לא נכון הדבר שהנאשם אך נופף בידו. בשלב זה, הוצג לפניו סרטון של האירוע. בסרטון אכן רואים מפגנים מתקרבים לעבר הניידת, בהם הנאשם, רואים את הנאשם מניף את ידו, מבצע תנועה של השלכה ובאותה עת ומידית רפ"ק בן קיקי קופץ לעברו ואוחז בו. גם לאחר הצפייה בסרטון, עמד רפ"ק בן קיקי על כך שבאופן חד משמעי הנאשם השליך אבן, כי הנאשם לא אחז בספר תהילים בידו כפי שנטען ושלל את האפשרות לפיה הוא חשב שספר תהילים הנו אבן. באשר לכך, הוסיף רפ"ק בן קיקי כי מדובר בתיאוריה שגויה לחלוטין, הנאשם לא אחז בספר תהילים אלא השליך אבן אותה הוא זיהה במו עיניו. יוער בנקודה זו כי גרסת הנאשם בעדותו הייתה כי נופף בידו שאחזו בספר תהילים.

5. השוטר מירב בוזנאח העידה כי חקירתו של הנאשם לא תועדה, אף שנוכח העבירות בכתב האישום היה מקום לעשות כן, זאת משום שמלכתחילה הוא נחקר בחשדות אחרים שלא הקימו צורך לתיעוד על פי הוראות החוק. בהודעתו הכחיש הנאשם את המעשה המיוחס לו, שעיקרו ידיו אבן על ניידת משטרה, אם כי אישר כי נטל חלק בהפגנה, אך הכחיש כי ההפגנה כללה התפרעות. לדבריו, קצין המשטרה שעצר אותו טעה. יצוין עוד כי הנאשם השיב בתחילת חקירתו כי אינו מעוניין להתייעץ עם עורך דין.

הנאשם

6. הנאשם הנו כבן 20, לומד בכולל. בראשית עדותו הסביר כי הוא לא ביקש בחקירתו להתייעץ עם עורך דין מאחר

שלא אמרו לו כי העבירה המיוחסת לו עונשה הוא עד 20 שנות מאסר, אלא נאמר לו כי הוא חשוד בזריקת אבן על ניידת ובהפרת סדר, ואם היה יודע אחרת, היה דואג לייצוג. הנאשם אישר כי לקח חלק בהפגנה הוא אישר כי התקרב עם קבוצת המפגינים אל הניידת שהגיעה למקום, נופף בידו, צעק מילים ("כמו מילים שאני צועק בכל יום"), ובאותו העת קפץ עליו השוטט כאשר באותה עת ביד שמאל החזיק הנאשם שקית אוכל וביד ימין תהילים. לדבריו, הוא לא חסם את התנועה כי לא הייתה תנועה, המפגינים לא נדרשו לרדת מהכביש והוא לא ידה אבן. לדבריו הוא לא סיפר בחקירתו כי הוא החזיק ספר תהילים ביד מאחר שלא נשאל על כך. בחקירתו הנגדית אישר הנאשם כי אכן היה "הרבה בלגן". עוד אישר כי ניידת המשטרה נעצרה מאחר שקהל המפגינים התקרב אליה.

7. **אלימלך רוטנברג**, מכיר את הנאשם מבית הכנסת ומהישיבה, והוא לקח חלק בהפגנה. לדבריו, הגעת הניידת עוררה זעם מאחר שהם "**מגבים את הפשע**", ולפיכך התגברו הצעקות. הניידת עצרה, העד עמד במרחק מה מהנאשם, לפתע מישהו הפיל את הנאשם והשוטרים והובילו אותו לניידת. לדבריו, הוא עמד במרחק של מטר או חצי מטר מהנאשם וציין כי לא ראה את הנאשם מיידה אבן או זורק דבר מה. העד **פנחס פריימה**, כבן 20, גר ברחוב מאה שערים 1 בכיכר השבת, הוא שמע רעש ויצא למרפסת דירתו בקומה הרביעית, ולאור היותו חובב צילום, הוא צילם במצלמת ווידאו חלקים מההפגנה. לדבריו הוא סיפר לחבריו אודות הצילומים, ידיעה זו הגיעה לאוזני אלימלך רוטנברג אשר יצר אתו קשר וביקש ממנו עותק של הסרטון.

סיכומי המאשימה

8. המאשימה, בסיכומיה, נסמכה על עדותו של רפ"ק בן קיקי, שהנה העדות המרכזית. נטען כי זכרוננו של העד טוב, הוא היה במרחק קצר מאוד מהנאשם, לא ניתן לקבל את הטענה של טעות בזיהוי והוא הופתע מהנועזות של המעשה. המאשימה לא התעלמה מכך שרפ"ק בן קיקי לא יכול היה לומר עם האבן פגעה בניידת מאחר שהוא התרכז במעצר, אולם לגבי השאלה האם האבן פגעה או לא פגעה בניידת, שאלה שנותרה פתוחה, אין לכך חשיבות, מאחר שמדובר בעבירה התנהגותית. באשר לנאשם, נטען כי ניתן להחיל את הלכת הצפיות לעניין היסוד הנפשי, גם אם נדרשת כוונה מיוחדת, שכן כאשר מיידים אבן לכיוון ניידת משטרה במרחק כה קצר - הכוונה ברורה. לגבי ההתפרעות, נטען כי קם לכך בסיס, לגבי חלקו של הנאשם, כפי שצופים בסרטון נ/3. לעניין הטענות בדבר מחדלי חקירה, נטען כי רפ"ק בן קיקי העביר את הנאשם עם דו"ח המעצר ובהתאם לכך הנאשם נחקר. אין לתמוה על כך שהאבן לא נתפסה כאשר מדובר בהתפרעות מסוג זה. לגבי נוסח האזהרה בחקירתו של הנאשם במשטרה, אמנם הוא לא הוזר באופן ספציפי שהוא מואשם בידי אבן לעבר ניידת, אולם בגוף החקירה מתוארים המעשים שיוחסו לו והנאשם התייחס לכך.

סיכומי הנאשם

9. הנאשם בסיכומיו העלה טענות של הגנה מן הצדק - פגיעה בזכויות הנאשם. נטען כי הנאשם נחקר במשטרה בעבירה קלה יותר מזו הכלולה בכתב האישום, ועל כן לא ניתן היה להגיש כתב אישום המייחס לו עבירה חמורה יותר. נטען לפגיעה בזכות היועצות, שכן אף שהנאשם וויתר על היועצות עם עורך דין, הוא מעיד כי עשה כן נוכח המחשבה כי הוא מואשם בביצוע עבירה קלה, בוודאי לעומת העבירה המיוחסת לו בכתב האישום. נטען כי החקירה לא תועדה באופן חזותי, ובכך קמה פגיעה המצטרפת לפגיעה בזכות היועצות. עוד נטען למחדלי חקירה הכוללים השלמת החקירה, לפחות בכל הנוגע לכך שהניידת לא הייתה במצב של נסיעה בעת ידיו האבן. נטען כי בטרם נחקר הנאשם,

רפ"ק בן קיקי מסר פרטים מסוימים לחוקרת שחקרה את הנאשם, שאחרת כיצד היא הוסיפה בכתב ידה בסוף חקירתו של הנאשם, פירוט מדויק של האירוע שנמסר על ידי רפ"ק בן קיקי, ולא יתכן שלא קיים מסמך המתעד שיחה בין החוקרת לבין רפ"ק בן קיקי. נטען כי היה צורך לאתר את הניידת, לבחון את השאלה האם יתכן כי נסעה במהירות 40 קמ"ש ואם היו עדים במקום שהבחינו באבן. נטען כי היה צורך לאתר את האבן, לבדוק מצלמות אבטחה שיתכן שהיו באזור. לגופם של דברים, נטען כי אין לקבל את עדותו של בן קיקי, שכן מהסרטון נ/3 עולה כי בן קיקי אחז בידו של הנאשם כאשר הנאשם לא השלים את פעולת "נפנוף היד" (סעיף 8 עמ' 22 בסיכומי הנאשם). נטען כי בכל מקרה הניידת לא הייתה בנסיעה. נטען כי לא התקיים היסוד הנפשי שעניינו "במטרה לפגוע". באשר לעבירת ההתפרעות, כי מדובר בהפגנה חוקית, ומעשיו של הנאשם כללו הנפת ידיו, צעקות געוואלד וכל המילים שהוא צועק בכל הפגנה, כולל אמירת תהילים, והנאשם הכחיש את קיומה של הפרת סדר. לסיכום, נטען כי קיימת אכיפה בררנית, שכן נעצרו 11 חשודים נוספים, ובסופו של דבר הנאשם הנו היחיד שנגדו הוגש כתב אישום. נטען כי מדובר בהגשת כתב אישום שהוגש מתוך שרירות ודי בתוצאה מפלה על מנת להחיל הגנה זו.

דין ומסקנות

10. עדותו של רפ"ק אמיר בן קיקי הייתה מדויקת, בהירה וברורה. מעדותו עולה כי הוא עצמו הופתע מכך שהנאשם מיידה אבן בהיותו במרחק נגיעת יד ממנו, אירוע אותו לא חווה בהפגנות אחרות בהן נטל חלק. הוא עמד בקרבה גדולה מאוד לנאשם ואחז בו מיד לאחר השלכת האבן על ידי הנאשם לעבר הניידת. זו גם התמונה העולה מהסרטון נ/3, רואים את הנאשם מנפנף בידיו, מבצע פעולת השלכה, אם כי כי נוכח איכות הסרטון וזווית הצילום לא ניתן לראות אבן במעופה. התיעוד בסרטון אינו שולל את דברי רפ"ק בן קיקי כי הנאשם השליך אבן לעבר ניידת שהייתה בקרבה גדולה מאוד לנאשם. כמו כן, מעיון בסרטון עולה בבירור כי בעת יידוי האבן על הניידת, הניידת הייתה בנסיעה. אמנם, ככל שההמון צר על הניידת, מהירות נסיעתה הואטה אולם הניידת הייתה בנסיעה בכל העת. באשר לשאלה האם האבן פגעה בניידת או לא, לא ניתן לקבוע כי כך היה. מעדות רפ"ק בן קיקי אין ראיה לכך אולם הנאשם ידה האבן בבירור לעבר וכלפי הניידת. כאמור, עדותו של רפ"ק בן קיקי נמצאה אמינה ומהימנה, הוא דייק בפרטים שמסר, לא השחיר את מעשי הנאשם, העיד באותנטיות על פליאתו הגדולה שאדם מיידה אבן לעבר ניידת בקרבה כה גדולה אליו ועל כן יכול היה להתרכז בנאשם ולעצור בו במקום ומידית. התנהלות זו אף זוכה לסיוע מראיה שהגיש הנאשם עצמו, הסרטון נ/3, שם רואים את רפ"ק בן קיקי שועט לעבר הנאשם כאשר הנאשם נראה בבירור עם ידיים מונפות ובתנועת יידוי לעבר הניידת. מנגד, עדות הנאשם רחוקה הייתה מלעורר אמון. הנאשם העיד כמי ששינן את דבריו, במיוחד בכל הנוגע עם הטענה לפיה לו היה מודע לעבירות שיוחסו לו בסופו של דבר, היה דואג לייצוג ופונה לעורכי דין רבים.

הנאשם, כזכור, לא הודה במאומה בחקירתו (פרט לכך שנכח בהפגנה) והכחיש המיוחס לו, כאשר **העובדות** שהוטחו בפניו הן העובדות המופיעות בכתב האישום. גם עדותו של אלימלך רוטנברג, שהעיד מטעם הנאשם, אין בה לערער את עדות רפ"ק בן קיקי. אמנם רוטנברג עמד, לדבריו, סמוך לנאשם, אך לא ניתן לשלול, בשל המהומה הגדולה, כי החמיץ את יידוי האבן. גם רוטנברג העיד על מהומה גדולה בשלב בו הופיעה הניידת.

המסקנה הנה, אם כן, שעדותו של רפ"ק בן קיקי מקימה בסיס איתן וכנדרש לעבירה לפי סעיף 332 (א)(ב) לחוק. הנאשם ידה אבן אל וכלפי הניידת ממרחק קצר ומעשיו מעידים על רצונו וכוונתו לפגוע בניידת. באשר לעבירת ההתפרעות לפי סעיף 152 לחוק, די לצפות בסרטון נ/3 ובהתנהלות הנאשם על-מנת להגיע למסקנה כי הנאשם לקח חלק בהתפרעות.

11. באשר לטענות הנאשם במסגרת טענת הגנה מן הצדק: אמנם כנגד הנאשם הוגש כתב אישום בגין עבירות חמורות יותר מאשר אלה שנטענו לפניו בתחילת חקירתו, אולם מבחינת המעשים המיוחסים לו, אלה תוארו לפניו בשעת חקירתו כפי המפורט בכתב האישום והנאשם ידע היטב מה מיוחס לו, ובהתאם, מה להשיב. יצוין כי הנאשם נחקר זמן קצר לאחר מעצרו ועל כן טרם גובשה התמונה המלאה באשר לעבירות שנטען כלפיו כי עבר. ייחוס עבירות חמורות לחשוד בשלב הראשון של החקירה, בטרם התבררה התמונה במלואה ולשם "ביטחון" בלבד, רק על מנת שאם יתברר אחרת לא תבוא טענה ממין זה, אינה דרך ראויה ועדיפה לחקירת חשודים. מכוח כך, גם לא בוצע תיעוד חזותי. באשר ליתר הטענות: אין בהן ממש; ההשערה כי התקיימה שיחה בין רפ"ק בן קיקי לבין החוקרת בוזנאח ולא נערך מזכר בגין אותה שיחה, נותרה בגדר השערה. באשר לטענה בדבר הצורך באיתור האבן שהושלכה: במהומה שנוצרה במקום על ידי קהל המפגינים - לא היה מקום או פנאי או אפשרות לעשות כן, ומכל מקום לא קם צורך מהותי לאתר האבן ולשמור אותה כמוצג. באשר לטענת האפליה - לא באו פרטים כלשהם לגבי עצורים נוספים והחשדות שיוחסו להם. מכל אלה, טענותיו של הנאשם בדבר ביטול כתב האישום מחמת הגנה מן הצדק - נדחות.

12. התוצאה הנה כי הנאשם מורשע בעבירה של יידוי אבן לעבר כלי תחבורה לפי סעיף 332(א)(ב) לחוק ועבירת התפרעות לפי סעיף 152 לחוק.

רפי כרמל, שופט

ניתנה היום, ט"ו כסלו תשע"ז, 15 דצמבר 2016, במעמד ב"כ המאשימה, ב"כ הנאשם והנאשם בעצמו.